

**Буква А («а»),
звук [а]**

Буква А позначає на письмі голосний звук [а];
він може бути наголошеним або ненаголошеним.
Звук [а] в усіх позиціях вимовляють виразно, чітко.

ЧУДОВИЙ РАНОК

Ала-ала, ала-ала — рано-вранці ненька встала,
Ала-ала, ала-ала — нам сніданок готувала.
Гам-гам-гам, гам-гам-гам — вмю кашку їсти сам!
Ма-ма-ма, ма-ма-ма — я компотик п'ю сама!
Ка-ка-ка, ка-ка-ка — ми підемо до садка.
Та-та-та, та-та-та — там галява¹ золота:
Наче жваві жабки — абки,
В жовті плигнемо кульбабки!
Ах-ах-ах — смачний сніданок!
Ах-ах-ах — чудовий ранок!

¹Галява — те саме, що галявина.

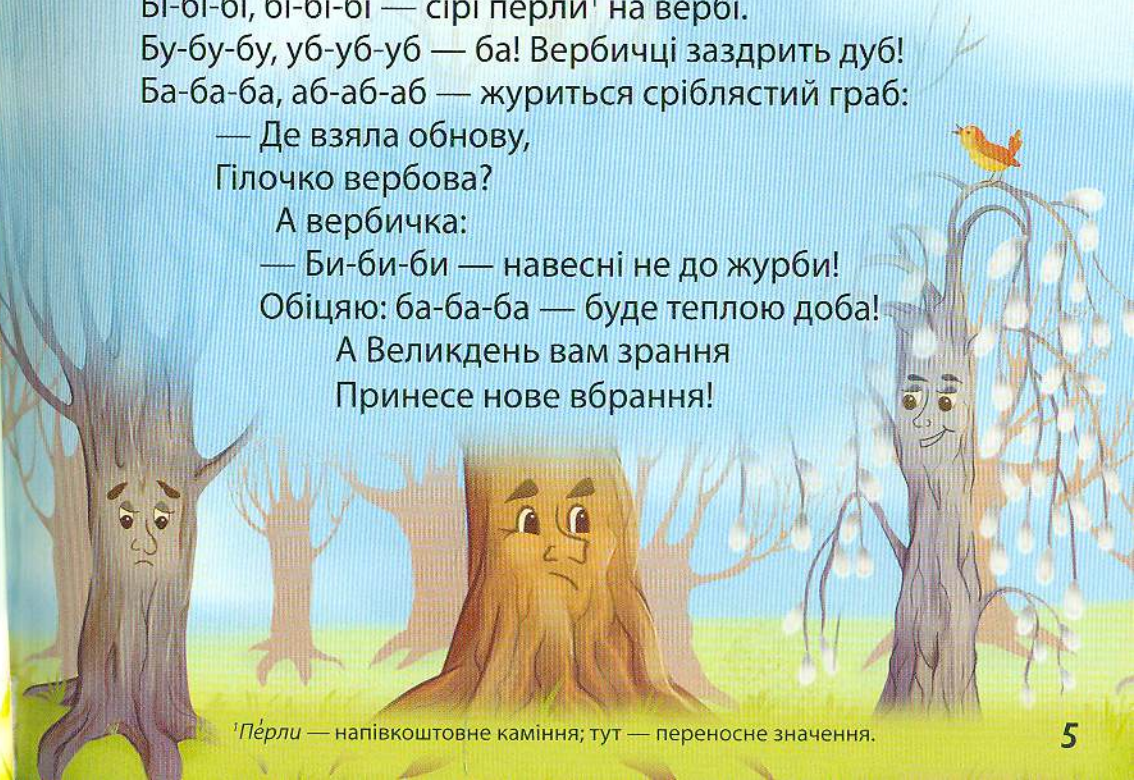

**Буква Б («бе»),
звук [б], [б']**

Буква Б позначає на письмі дзвінки приголосні звуки:
[б] — твердий та [б'] — напівном'якшений. Приго-
лосний [б] майже завжди твердий, напівном'якше-
ний він перед [і]. Звук [б] вимовляють дзвінко в кінці складу й слова,
але іноді в середині слова перед глухими — як парний йому глухий [п].

ВЕРБОВА ОБНОВА

Ба-ба-ба, ба-ба-ба — вся у котиках верба,
Бі-бі-бі, бі-бі-бі — сірі перли¹ на вербі.
Бу-бу-бу, уб-уб-уб — ба! Вербичці заздрий дуб!
Ба-ба-ба, аб-аб-аб — журиться сріблястий граб:
— Де взяла обнову,
Гілочко вербова?
А вербичка:
— Би-би-би — навесні не до журби!
Обіцяю: ба-ба-ба — буде теплою доба!
А Великдень вам зрання
Принесе нове вбрання!

¹Перли — напівкоштовне каміння; тут — переносне значення.

Буква В («ве»), звуки [в], [в']

Буква В позначає на письмі дзвінки приголосні звуки: [в] — твердий та [в'] — напівном'якшений. Приголосний [в] майже завжди твердий, напівном'якшений він перед [л]. Звук [в] вимовляють як дзвінкий приголосний тільки перед голосними. Після голосних перед приголосними, на початку слова перед приголосними та в кінці слова його вимовляють як напівприголосний — напівголосний звук [ʋ].

ДИВА ВІД ЛІТЕЧКА

Ва-ва-ва, ва-ва-ва — навкруги живуть дива!
Ве-ве-ве, ве-ве-ве — хмарка в небесах пливе.

Ві-ві-ві, ві-ві-ві — бачу ящірку в траві.
Ів-ів-ів, ів-ів-ів — соловейка чую спів.

Ів-ів-ів, ів-ів-ів — джмелик з квіточки злетів.
Ов-ов-ов, ов-ов-ов — літечко настало знов!

Ива-ива, ива-ива — літечко —
пора щаслива!

Лиш прикрий від сонця личко
Та частіше пий водичку!

Буква Г («ге»), звуки [г], [г']

Буква Г позначає на письмі дзвінки приголосні звуки: [г] — твердий та [г'] — напівном'якшений. Приголосний [г] майже завжди твердий, напівном'якшений він перед [л]. Звук [г] вимовляють дзвінко в кінці складу й слова, але іноді перед глухими [т], [к] — як парний йому глухий [х].

НЕ НОГА, А НІЖКА!

Геть у всіх навкруг є ноги — оги-оги, оги-оги.
Ціла купа ніг в стоноги — оги-оги, оги-оги!
Не побігаєш без ніг — іг-іг-іг, іг-іг-іг,
Не стрибатимеш без ніг — іг-іг-іг, іг-іг-іг!
Як стояти без ноги? — Ги-ги-ги, ги-ги-ги!
Навіть у гриба нога — га-га-га, га-га-га.

Га! З хвоїнок гілля
Виглядає маля.
Гриб-гриб-грибок —
Плиг! — в козубок¹.
— Помилились трішки:
Не нога, а ніжка!

¹Козуб, козубок — кошик, сплетений з лози, рогозу, лубу, призначений для перенесення чи зберігання чогось.

